

Засновники Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор О. Онищенко, академік НАН України. *Редакційна колегія* В. Горвий (заступник головного Т. О. Ворошилов, Гранчак, О. Пестрецова, Н. Половинчак. *Адреса редакції:* НБУВ, пр-т 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044)524-25-48, (044)525-61-03. E-mail: siaz@pochta.ru, www.nbu.gov.ua/siaz.html. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

**№ 15
(1 березня 2011 р.)**

ЗМІСТ:

У ЦЕНТРІ УВАГИ	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	5
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	18
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	26
ПОЛІТИКА.....	31
ЕКОНОМІКА.....	33

КИЇВ 2011

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Віктор Янукович: Я готовий звітувати за цей рік про все, що ми зробили

25 лютого відбувся проект «Розмова з країною», присвячений річниці інавгурації Президента В. Януковича. На початку ефіру Президент України відповів на одне з ключових питань – яким був рік на посаді Президента для нього та для України.

«Перш за все, я хотів би привітати всіх учасників нашої зустрічі. Всіх, хто знаходиться зараз у містах нашої чудової країни, і журналістів, які разом зі мною сьогодні будуть намагатися розповісти про наше життя.

Безумовно, якби я сказав, що життя було дуже добре, я був би не щирий. Тому що я знав, скільки проблем мене чекає, коли я йшов на вибори і готувався до цієї посади.

Вважаю, що сьогодні мій звіт перед народом, перед країною – це підбиття підсумків роботи країни, мене особисто і моєї команди. Я так відношуся до сьогоднішньої нашої з вами розмови. Тому я буду щирим, як завжди.

Ми намагалися в цей рік, перш за все, відновити нормальне відношення до нашої країни за її межами і, безумовно, налагодити життя наших громадян. Це за великим рахунком. Треба було навести порядок у структурі державного управління, що нам вдалося зробити досить швидко. І сьогодні Президент, уряд, парламент і місцеві органи влади працюють у країні як єдиний ланцюг», – наголосив Президент.

«Безумовно, та надмірна політизація, яка панувала в країні останні 5 років, і той розбрат, який був у гілках влади практично всі роки незалежності, – їх подолати дуже швидко не вдалося. Але головне, що нам вдалося зупинити падіння економіки. Ми отримали зростання економіки більше 4 %, зростання виробництва близько 11 %. Ми подолали той величезний дефіцит бюджету, який був на початку 2010 року. А він був біля 15 %», – зазначив В. Янукович.

Водночас Президент відзначив, що закінчила 2010 р. держава з показником «трохи більше 5 %» дефіциту бюджету.

Глава держави наголосив, що не хоче перевантажувати свої відповіді цифрами, натомість намагатиметься відповісти на всі болючі питання, які є в країні. «Знаю, що нелегко жити малозабезпеченим верствам населення, особливо пенсіонерам. Я знаю, що сьогодні важко жити тим людям, які страждають від того, що ще не знайшли собі достойні робочі місця. Я знаю, що нам треба всім набратися великого терпіння для того, щоб змінити ситуацію на краще. А це означає, що нам треба змінити у багатьох напрямках життєдіяльності країни підходи як керівників цих напрямків, великих чиновників, так і звикнути до цих змін всьому суспільству», – сказав глава держави.

«Усі зміни спрямовані на те, щоб ми мали з вами можливість підняти конкурентоспроможність нашої країни. Тому що ми живемо серед країн світу в конкурентному середовищі, і ми повинні знайти в ньому достойне місце. А це означає, що ми повинні підняти конкурентоспроможність нашої вітчизняної продукції, 60 % якої експортуємо за межі країни», – сказав В. Янукович.

За словами глави держави, «ми повинні весь час слідкувати за цінами на споживчі товари і, безумовно, за відповідністю цим цінам заробітної плати і пенсій.

Це завдання непросте. Його не вдалося виконати в цьому році, тому що ми тільки розпочали реформи у 7 напрямках життя нашої країни. А поточного року практично в усіх напрямках життєдіяльності країни будуть розпочаті всеохоплюючі реформи. Ми це будемо намагатися робити, залучивши якомога більше людей, тобто громадськості. І на цьому шляху знаходити порозуміння та єднати навколо цього всіх виконавців», – підкреслив Президент.

«Боротьба з корупцією, яка є бідою для нашої країни і яка панувала багато років у нашій державі, – ми зараз це явище повинні разом подолати. Цьому питанню ми приділятимемо достатньо уваги для того, щоб не страждала країна від невеличкої купки людей, які намагаються на цьому наживатися. Корупція – це проблема, яка заважає нам жити. Тому ми будемо спрямовувати зусилля на те, щоб її якомога скоріше подолати.

Будівництво системи соціального захисту – це одне з питань, яке ми також повинні вирішити і підійти до цього об'єктивно і справедливо. Підійти так, щоб дати змогу жити в цій країні всім, хто сьогодні дійсно повинен мати державний соціальний захист. А ми зобов'язані його забезпечити.

Я поставив завдання вже в цьому році підняти мінімальну пенсію до 1320 грн. Як уряд впорається з цим завданням – ми побачимо. Але я сподіваюся, що вони його виконають», – наголосив В. Янукович. Президент підкреслив, що до питання пенсійної реформи влада має підходити відповідально, щиро та з максимальною ефективністю.

За його словами, пенсійна реформа буде спрямована насамперед на впровадження справедливого підходу до нарахування пенсій. «Я вже неодноразово казав: не може бути такого, щоб один пенсіонер отримував пенсію 50–60 тис. грн, а найнижча пенсія була на рівні 600–700 грн. Це неправильний підхід, і в жодній країні світу такого немає», – сказав В. Янукович.

«Зараз нам треба підійти справедливо до цього питання. І ми це зробимо. Найближчим часом це буде зроблено. Я обіцяю це пенсіонерам», – наголосив Президент.

«Ми здатні значно покращити рівень життя наших пенсіонерів. Це наша головна мета. Це совість нашого покоління. А як це зробити – ми запропонуємо. І будемо нести за це відповідальність», – підкреслив глава держави.

Відповідаючи на питання про те, чи будуть переглянуті тарифи на комунальні послуги, В. Янукович сказав: «Ціни на житлово-комунальні тарифи в перспективі

повинні бути однакові для всіх громадян нашої країни. Незважаючи на те, що у нас структура собівартості на житлово-комунальні послуги досить різна в кожному місті, в кожному регіоні».

Президент зазначив, що вже давав завдання місцевим головам, головам обласних адміністрацій, Прем'єр-міністру стосовно розробки єдиної сітки формування тарифів для всієї країни: «Я давав завдання... щоб найближчим часом було запропоновано систему, щоб ціноутворення в державі було єдиним. Щоб тарифи в регіонах на воду, на газ, на житлово- комунальні послуги були однакові, тому що для нас немає різниці, в якому регіоні живе людина», – наголосив Президент.

В. Янукович також звернув увагу на те, що вже з 1 квітня 2011 р. розпочнуться податкові канікули для малого і середнього бізнесу.

«Я хотів би сказати, щоб ви уважніше читали Податковий кодекс. Ми виписали у законі, що з 1 квітня 2011 р. і до 1 січня 2016 р. будуть введені податкові канікули для малого і середнього бізнесу», – зазначив Президент.

Як сказав глава держави, вже з 1 квітня цього року відбудеться зниження податку на прибуток з 25 % до 23 %. А в подальшому, починаючи з 2014 р., він буде знижуватися до 16 %. Також буде знижено податок на додану вартість.

«Податковий кодекс був прийнятий завдяки тій відвертій дискусії, яка відбулася і в суспільстві, і між підприємцями. Безумовно, у нас з вами завжди буде можливість під час дії цього Податкового кодексу, якщо ми побачимо, що він приносить не такий результат, який ми очікували, його поправити», – наголосив Президент.

Також у рамках проекту «Розмова з країною» глава держави підкреслив, що його завданням на посаді Президента вже з перших кроків було і залишається об'єднання країни. «І я буду до цього прагнути», – підкреслив В. Янукович. «Я переконаний, що ми «приречені» жити разом на нашій чудовій українській землі, і я буду робити все, щоб це так і сталося», – сказав глава держави.

Президент висловив переконання, що саме різноманіття культур у нашій країні становить її багатство. «Не треба шукати ідеологічні розбіжності, а треба думати, як жити разом у майбутньому. Сьогодні це питання до молодого покоління, яке живе зараз і житиме далі.

Ми повинні зробити все для них, щоб вони жили в єдиній країні, в якій пануватимуть спільні національні інтереси. А у нас спільний інтерес один – щоб Україна була сильною, незалежною державою, щоб нас поважали в світі, і ми цим пишалися», – наголосив Президент.

Загалом телевізійний проект «Розмова з країною» за участі Президента України В. Януковича тривав 4 години і 4 хвилини. Глава держави відповів на 38 запитань. З них 28 запитань поставили громадяни під час прямих включень з 14 регіонів, а 10 – журналісти в студії. Загалом, на адресу Президента надійшло понад 50 тис. запитань громадян. Кожен з них отримає відповідь (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 25.02).*

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

О. Ворошилов, канд. іст. наук, старш. наук. співроб.

«Разговор со страной» Президента В. Януковича: 38 ответов и 1 песня за 4 часа

25 февраля в рамках телепроекта «Разговор со страной» Президент Украины В. Янукович обратился к гражданам Украины по поводу первой годовщины пребывания у власти.

Проект вышел в прямом эфире шести общенациональных телеканалов – «Интер», «1+1», «ICTV», ТРК «Украина», НТКУ и «5 канал».

В киевскую телестудию, транслировавшую «Разговор со страной», В. Янукович прибыл загодя. Журналисты отмечают, что Президент был явно в хорошем настроении: много улыбался, на вопросы реагировал эмоционально, отвечал активно и достаточно уверенно, как на украинском, так и на русском языках, практически не подсматривал в записи, которые лежали перед ним, хотя явно был готов к большинству вопросов – отвечал, не задумываясь.

Глава государства общался с народом 4 часа (на час дольше запланированного). За это время ему задали 38 вопросов (28 вопросов задали граждане из регионов Украины и 10 – журналисты в студии). При этом почти 20 тыс. вопросов пришли по Интернету (задали в эфире лишь 2) и около 30 тыс. по телефону (было озвучено 3). Прямые включения были из 14 регионов. Кроме того, свои вопросы озвучили 6 журналистов – представители телевизионных каналов, которые находились в студии.

В своем вступительном слове В. Янукович отметил, что не считает первую годовщину своего президентства праздником. «Сегодня утром мне задавали много вопросов, пытались меня поздравлять с этим праздником. Но это не праздник – это подведение итогов работы страны, меня лично и моей команды. Именно так я отношусь к сегодняшнему разговору», – сказал В. Янукович.

В основном украинцы спрашивали главу государства о насущных проблемах – большинство интересовалось ростом цен на продукты, социальными программами, повышением пенсионного возраста. Интересовались также работой банков и финансового сектора, борьбой с коррупцией, выборами в Верховную Раду. Несколько раз в ходе телемоста В. Янукович коснулся вопроса взаимоотношений с Россией.

Главным своим достижением на посту Президента Украины В. Янукович назвал улучшение экономического состояния страны. По его словам, рост экономики в 2010 г. составил более 4 %, промпроизводства – 11 %. Кроме того, он напомнил, что властям удалось снизить дефицит бюджета до 5 % по сравнению с началом 2010 г. (тогда он составлял около 15 %). Также В. Янукович пообещал,

что одним из главных приоритетов его деятельности на посту главы государства станет борьба с коррупцией.

Президент в очередной раз заявил о намерении реформировать все сферы жизни страны, пообещав, что положительный результат от их проведения граждане Украины ощутят уже в 2012 г.

Несмотря на то, что большинство вопросов касались региональных, а порой и даже личных проблем, было затронуто также несколько общегосударственных тем.

В частности, Президент не исключает, что в украинской армии сохранится срочный призыв, хотя переход армии на контрактную основу был одним из предвыборных обещаний В. Януковича. При этом он пообещал в ближайшее время начать реформу вооруженных сил, которая будет направлена на модернизацию армии.

Не удалось В. Януковичу избежать и уже традиционного вопроса о свободе прессы в Украине. По словам Президента, реальных фактов ущемления свободы слова в стране международные организации так и не предоставили. Вместе с тем он подчеркнул, что его беспокоит падение Украины в международных рейтингах свободы слова.

Отметил Президент и необходимость изменения системы выборов в Украине, а также не исключил кадровых перестановок в правительстве. Он подчеркнул, что намерен привлекать больше молодых профессионалов для проведения реформ в Украине.

В то же время ряд СМИ обращает внимание на то, что хотя в процессе общения со страной В. Янукович был достаточно откровенен, он все же не дал прямых ответов на некоторые острые вопросы.

В частности, Президент уклонился от ответа на вопрос о том, нужно ли установить памятники лидеру украинских националистов С. Бандере и главнокомандующему Украинской повстанческой армии Р. Шухевичу. По его словам, граждане Украины должны самостоятельно определить свое отношение к этим личностям, и никто не будет запрещать им «верить в своих героев».

Отвечая на вопрос о возможном предоставлении статуса второго государственного русскому языку, В. Янукович в очередной раз напомнил, что для этого необходимо 300 голосов в парламенте, которых на сегодняшний день нет. Вместе с тем, по его словам, необходимо принять закон, который бы законодательно защитил русский язык, являющийся родным для значительной части граждан Украины.

Кроме того, Президент Украины не ответил по существу на вопрос пенсионерки из Енакиево, поступивший на горячую линию «Укртелекома», которая пыталась выяснить, как ей прожить на 20 грн в месяц («Как прожить, если пенсия 800 грн, а коммунальные услуги – 780 грн?», – спрашивала А. Рушкова).

На это В. Янукович ответил, что цены на жилищно-коммунальные услуги «в перспективе должны быть одинаковы для всех граждан». Он подчеркнул, что «в

ближайшее время надо выровнять тарифы на воду, газ, жилищно-коммунальные услуги, чтобы они были едиными».

Именно ответ на этот вопрос эксперт корпорации стратегического консалтинга «Гардарика» К. Матвиенко считает главной ошибкой Президента во время «Разговора со страной»: «Ему поставили конкретный вопрос – как заплатить за коммунальные услуги в размере 780 грн, когда пенсия 800? Что мы услышали? Что стоимость коммунальных платежей должна быть одинаковой по всей стране. Но в Киеве за счет концентрации населения и платежеспособности себестоимость коммунальных услуг значительно ниже, чем в других городах, поэтому Киев не должен платить за Енакиево и наоборот», – подчеркнул он. По словам политолога, отвечая на этот вопрос, Президент продемонстрировал такой же уровень компетенции, «как и те, кто готовил для него это вопрос», – заявил К. Матвиенко.

В заключительном слове глава государства отметил, что, задавая вопросы, украинцы не слишком его критиковали. «Возможно, потому что вам кто-то сказал, а возможно потому, что вы меня пожалели», – сказал он.

А в пресс-службе Президента подытожили, что всего в адрес В. Януковича поступило более 50 тыс. вопросов граждан, и заверили, что «каждый из них получит ответ».

Следует отметить, что итоги телепроекта «Разговор со страной» довольно оживленно комментируют в СМИ как политики, так и эксперты.

Так, Председатель Верховной Рады Украины В. Литвин считает, что во время общения В. Януковича с гражданами страны состоялся «широкий общеукраинский разговор». «Мы еще раз убедились, какие вопросы являются неотложными среди первоочередных, какие – первостепенными и главными, и как выстраивать практическую работу», – сказал В. Литвин.

По убеждению спикера, любые реформы должны происходить только тогда, когда они будут иметь моральный характер. При этом В. Литвин отметил важность ознакомления граждан с сутью новаций. Тогда, по его убеждению, в обществе будет понимание и восприятие того, что нужно сделать. «Решение, которое осознанное, будет реализовано», – сказал глава парламента.

В этом контексте В. Литвин обратил внимание на позицию Президента Украины относительно необходимости обсуждения с людьми положений пенсионной реформы, «посмотреть, какие изменения и коррективы необходимо внести, какие решения и в какой последовательности нужно принимать».

А присутствовавший в студии представитель Президента в Верховной Раде, нардеп от Партии регионов Ю. Мирошниченко подчеркнул, что «Разговор со страной» Президента – большой шаг вперед. «Это большой шаг вперед – общение Президента с теми, кто его выбрал, делегировал власть. Когда Президент не прячется. Сегодня Президент показал всем “очильникам” – они обязаны общаться с народом», – уверен Ю. Мирошниченко.

Со своей стороны, «регионал» В. Бондык считает, что Президент Украины во

время телепроекта «Разговор со страной» был искренним и поэтому – понят украинским народом. «Мне понравилось, что Президент не смотрел в телесуфлер, не читал по бумаге. Он говорил искренне, по-человечески, на хорошем украинском языке – как Президент и гражданин», – отметил народный депутат.

В свою очередь, народный депутат из фракции Партии регионов И. Богословская уверена, что Президент В. Янукович «уже демонстрирует, что он сильно изменился». «Мы увидели, что В. Янукович, несмотря на огромный жизненный опыт, учится просто стремительно. Я хочу напомнить, что Президентом не избирают, а Президентом становятся. Это процесс. Многие говорят, что Президент В. Ющенко был избран Президентом, но Президентом страны так и не стал», – отметила И. Богословская.

По словам депутата, главным событием этого года стало то, что Президент В. Янукович «явился очень активным Президентом». «Это не только активность во внешних связях, это огромная активность по преодолению невероятного сопротивления реформам внутри страны, и это работа над собой. И 4-часовой эфир – это подтверждение того, насколько вырос Янукович, и насколько он каждый день все больше становится Президентом», – подчеркнула И. Богословская.

В то же время заместитель главы Администрации Президента А. Герман допускает, что местные чиновники могли предварительно подготовить вопросы для того, чтобы они были заданы из их регионов Президенту во время проекта «Разговор со страной». «Знаете, местные чиновники, они страшно боятся, чтобы не дай Бог кто-то что-то не то сказал, потому что Президент узнает, что он там выделяет на месте. И поэтому я вполне допускаю, что они могли фильтровать вопросы», – заявила А. Герман.

При этом она подчеркнула, что Президенту не нужно заранее готовиться к ответам на вопросы украинцев. «Вы слышали, как говорил Президент, и вы, очевидно, видели, что ему не нужно специально что-то готовить. Он скажет вам и ответит вам на то, что вас интересует», – отметила замглавы президентской Администрации. А. Герман также добавила, что глава государства довольно часто ездит по регионам и общается с людьми, поэтому знаком с их проблемами.

В данном контексте следует отметить, что некоторые обозреватели ставят под сомнение то, что «задававшие вопросы Президенту были местными жителями, стихийно собравшимися на момент телемоста на площадях своих малых родин». Ведь у стихийно собравшихся людей должен быть стихийный характер вопросов. То есть велика вероятность того, что у народа Украины, в общем-то, проблемы одни и те же. Вместе с тем, например, представители Кировограда интересовались исключительно пенсионным законодательством. Донецкая область не выходила за рамки родной ей угольной проблематики. Киев почему-то не интересовало ничего, кроме экологии и застройки, которую тоже привязали к теме экологии.

Что касается представителей оппозиции, то они традиционно критиковали действующую власть, и Президента в частности.

Так, лидер ПСПУ Н. Витренко считает, что телевизионный проект «Разговор со страной» с участием Президента Украины В. Януковича – типичный шарлатанский сеанс психотерапии. «Все, что было сделано 25 февраля во время его выступления, было направлено на то, чтобы зомбировать население буквально как во время шарлатанских сеансов А. Кашпировского. Тем же самым проникновенным голосом Янукович рассказывал о том, что «...сейчас вам холодно, но вот вы уже чувствуете, как теплеют ваши ноги, руки и к 2012 г. вы согреетесь окончательно – нужно только потерпеть», – отметила она. «Янукович совершенно не пытался услышать людей. Ему нечего было отвечать: у него провалы по всем направлениям, какое ни возьми – и в экономической политике, и в социальной, и в гуманитарной, и во внешней – в любой! Потому что основной его задачей и было проведение такой «шарлатанотерапии». Тем более что для этого все было заранее подготовлено – и люди, и вопросы», – подчеркнула политик.

Лидер партии «Батьківщина» Ю. Тимошенко на своей пресс-конференции назвала прошедший телеэфир «фонограммой» и выразила уверенность: вне зависимости от того, что говорил В. Янукович и как много он заявлял о реформах, граждане Украины остались недовольны первым годом его президентства. «Каждая семья может поставить оценку В. Януковичу. У меня нет никаких сомнений, что это будет глухой «неуд», – отметила Ю. Тимошенко.

Со своей стороны, заместитель Председателя Верховной Рады Украины Н. Томенко считает, что во время телеобщения с обществом Президент Украины должен был назвать конкретные фамилии чиновников, которые будут уволены из-за неудовлетворительной работы. По словам Н. Томенко, Президент делает большую ошибку, когда не реагирует на действия своих чиновников. «Выходки его команды это и его выходки, если он не предостерегает и не отмежевывается от них», – добавил заместитель Председателя ВР.

Н. Томенко отметил, что глава государства должен был бы выразить более категорично свою позицию по поводу ряда высокопоставленных должностных лиц. «Он должен был сказать, что за год он сделал выводы и в ближайшее время все увидят не просто кадровые изменения, а отставки тех людей, которые не просто непрофессионально работают, а против страны работают. Потому что многие министры против Украины работают», – добавил Н. Томенко.

А народный депутат Л. Грач акцентировал внимание на том, что «большая часть вопросов в адрес Президента, а также их тональность говорят об огромном количестве проблем в обществе. Президенту надо не прислушиваться к своим пиарщикам и к тем, кто его окружает, а взглянуть на реальную ситуацию как в стране, так и за ее пределами».

Что же касается отзывов экспертов, то, например, главный редактор УНИАН А. Харченко обратил внимание, что большинство вопросов, которые задавали Президенту посредством интернета, напоминали челобитные прошения к царю. «90 % болезненных вопросов были челобитными прошениями к царю – решите

наши проблемы. Здесь видно проблему общества: несмотря на циничный обман власти, наивная вера в царя. Здесь есть много над чем работать», – отметил он. А. Харченко добавил, что письма продолжали приходить даже после окончания эфира, в частности УНИАН получил их еще 1,5 тысячи.

Директор Центра исследований проблем гражданского общества В. Кулик акцентировал внимание на том, что «Президент во время «Разговора со страной» показал, что он готов к диалогу, готов к такому живому общению». Эксперт отметил, что ранее Президента обвиняли, что он не проводит прямых эфиров, не общается с журналистами. «И он показал, что может это делать. Но, очевидно, на Банковой не хотят превращать работу Президента в постоянный пиар и игру на публику, – заметил политолог. – Хотя, очевидно, такая практика будет сохранена. Скорее всего, такие встречи с людьми в прямом эфире станут регулярными».

В. Кулик добавил, что Президент показал свою способность «держать удар» в прямом эфире.

«И еще он озвучил направления, которые раньше не озвучивались им. Впервые он заявил, что повышение пенсионного возраста должно быть не только для женщин, но и для мужчин. Впервые заявил об экологических выплатах. И это очень хорошо», – подчеркнул эксперт.

В свою очередь, глава Центра прикладных политических исследований «Пента» В. Фесенко напомнил, что данный проект стал первым большим общением Президента с журналистами и различными регионами Украины. Как отметил эксперт, в такой ситуации он в какой-то мере сочувствует Президенту, поскольку ситуация в большинстве сфер экономики на данный момент не очень хорошая, и поэтому решиться на сегодняшний диалог было непросто.

В то же время, по словам В. Фесенко, организаторы проекта не побоялись поднять большую часть острых вопросов – «это правильно, потому что нужно было нейтрализовать социальное напряжение в обществе, которое сегодня существует», – отметил политолог.

Также, по словам В. Фесенко, ощущалось, что В. Янукович решил показать себя объединителем страны.

Он считает, что эфир был хорошо подготовлен. «Это должен был быть отчет, по логике, но у меня сложилось несколько иное впечатление. То, что я увидел, это, скорее, было большим психотерапевтическим сеансом, главный посыл которого «не теряйте надежду», – сказал эксперт.

По мнению В. Фесенко, чувствовалось, что Президент был подготовлен. «Другое дело, что ответы были общие, не всегда конкретные. Это как раз было в русле этой психотерапии. Риторика была в стиле предвыборной кампании – обещания», – добавил политолог.

Политолог также считает, что глава Украинского государства в чем-то старался подражать российским коллегам, но, в отличие от подобных российских проектов, сегодняшний эфир был более консервативным. «Не хватало эмоциональной разнообразности и нестандартных режиссерских ходов», –

подчеркнул он. «Поэтому эффект получился немножко консервативным, даже скучноватым. Следовательно, мой совет на будущее – внести необходимую эмоциональную составляющую и некоторую эмоциональную разрядку, поскольку четырехчасовой эфир, проведенный в одной тональности, сложный и для участников, и для зрителей», – отметил эксперт.

Отмечая недостатки организации данного проекта, В. Фесенко сказал, что не было вопросов о внешней политике, несмотря на то, что в этой сфере есть что сказать, однако, видимо, акцент хотели сделать на снятии напряжения именно внутри общества.

Президент Центра системного анализа и планирования Р. Ищенко, напротив, раскритиковал проект общения Президента с народом. По его словам, В. Янукович и его команда решили скопировать аналогичный формат общения с народом нынешнего российского премьер-министра В. Путина. «Сама задумка вторична. Янукович оказался неубедителен и вторичен», – считает эксперт. Р. Ищенко также полагает, что этот эфир не принес В. Януковичу пользу, а, наоборот, принес вред. «Он (Янукович) навел на свой рейтинг крупнокалиберное оружие и сам же нажал на спуск», – заявил политолог.

Директор социологической службы «Украинский барометр» В. Небоженко также критически высказался о данном телепроекте. Он, в частности, считает, что в ходе «разговора» между Президентом и народом диалога не было. «Я не думаю, что он вообще стремился услышать народ, поскольку если в ответ на речь политика слышится монолог пятилетнего ребенка о счастливом детстве – это, конечно, несерьезно. Между взрослыми сознательными людьми, как правило, происходит диалог», – заявил эксперт. По его словам, немаловажно и то, что на вопросы была наложена жесточайшая цензура. «И это говорит о том, что это тоже не диалог. Скорее всего, Президент просто хотел достойно «отстреляться» по итогам года и забыть их как можно быстрее – как страшный сон, в надежде, что следующий год будет лучше, нежели предыдущий», – подытожил В. Небоженко.

А. Юрчук, шеф-редактор медиа-холдинга «Телеграф», характеризуя в выступление В. Януковича во время телемарафона «Разговор со страной», критически оценил позицию Президента, которую тот занял во время эфира по вопросу русского языка. «Мне бы хотелось покритиковать В. Януковича – проблему с русским языком все равно надо решать. И не надо пытаться искусственно сшивать страну, тем более Западная Украина ни при каких условиях не признает Президента В. Януковича. Поэтому делать им такие «подарки» недальновидно для политика. А так все хорошо», – сказал А. Юрчук.

Также журналист сравнил выступление В. Януковича с пресс-конференцией, которую провела Ю. Тимошенко сразу после окончания его эфира. «Там она рассказала, какие все-таки все коррупционеры и последние подонки. А вот от Президента, как это не странно, шел позитив. Это очень редко бывает, особенно если сравнивать с Тимошенко, которая через слово говорила, что все всё обворовали, о коррупции, об обращении к мировому сообществу – чтобы нас

наказали показательно. Так что оба эти выступления были, как небо и земля», – считает А. Юрчук.

По его мнению, несмотря на то, что вопросы к В. Януковичу были достаточно лояльны – чувствовалась работа организаторов телемарафона – тем не менее, заорганизованности не было. «А я боялся, что она будет. Причем вопросы будут примерно такими: «Разрешите задать вам вопрос – почему вы такой хороший?» – сообщил А. Юрчук.

Журналист также считает, что эфир в 4 часа – это многовато, «поскольку это реально трудно выдержать, но люди выдержали».

Со своей стороны, правозащитник из Мариуполя Г. Голубева отметила, что «проект очень хороший, но с точки зрения реализации я разочарована. Мы слышали очень обобщенные, обтекаемые ответы без всякой конкретики, к микрофонам не получили доступ люди, которые могли поднять действительно острые вопросы. Для того чтобы система общения Президента с народом была эффективной, нужны уполномоченные главы государства в каждом регионе. При этом они не должны быть заангажированными политическими партиями. Полномочиями нужно наделить юристов и правозащитников, которые хотя бы несколько лет бесплатно помогали людям в правовых вопросах. Только в таком случае Президент сможет получать информацию о реальных проблемах украинцев и иметь возможность на них реагировать».

А тренер по мастерству публичного выступления Е. Пузырева обратила особое внимание на момент, когда В. Янукович спел одесской студентке песню «Любимый город может спать спокойно» (такой ответ девушка получила на вопрос, когда же ей позволят обучаться на русском). «Это очень хороший пиар-ход, – оценила пение Е. Пузырева. – Здесь даже не так важно, какие слова он пропел, а то, что он это сделал. Прекрасный завершающий аккорд, который все запомнят и который своей экспрессивностью затмевает остальные недочеты телеэфира. Если Янукович спел экспромтом, то он молодец! Делает большие успехи в ораторском мастерстве».

Еще один эксперт, заведующий лабораторией Института социальной и политической психологии П. Фролов, обратил внимание, что во время ответов на вопросы глава государства явно тянул время. «Президент хорошо выучил, что нужно максимально долго отвечать на вопросы. Действовал по правилу «неважно, что ты говоришь, важно – насколько долго». Это правило уменьшает количество вопросов, на которые нужно отвечать», – рассказал П. Фролов.

Своеобразный итог подвел В. Юрчишин, директор экономических программ Центра Разумкова: «Как обычно, мы слышали много деклараций, но, правда, по-прежнему нет уверенности, что они станут реальностью и войдут в нашу жизнь».

Со своей стороны, политический обозреватель Е. Магда отмечает: «Осознавая подготовленность вопросов и ответов во время «Разговора со страной», стремление В. Януковича предстать в качестве доброго царя, хочу отметить два момента в его четырехчасовом разговоре на заданную тему. Первый – тезис об

унификации тарифов на жилищно-коммунальные услуги, которые растут по всей стране, но неравномерно. Второй – даже важнее: глава государства дал четко понять, что украинский останется единственным государственным языком. Плюс не покидает ощущение, что с приближением президентских выборов 2015 г. трансформация В. Януковича будет происходить все сильнее. В свое время таким путем прошел Леонид Кучма, победивший в 1994-м с пророссийскими лозунгами, но ставший Президентом Украины. Нынешнему главе государства еще предстоит пройти этот путь».

В целом же большинство обозревателей констатируют, что во время телепроекта «Разговор со страной» Украина увидела общающегося на двух языках, улыбчивого, уверенного в себе руководителя. В меру строгого (до десяти раз упомянул должностных лиц, с которых сразу же после эфира спросит за конкретные просчеты). Демократичного (кто по-прежнему любит Сталина – пусть продолжает, кому ближе другие герои – тоже нет возражений). Заботливого (дети, молодежь, солдаты, пенсионеры ему дороги особенно). Благородного (ни разу персонально в негативном контексте не вспомнил предшественника В. Ющенко или «злейшую» оппонентку Ю. Тимошенко).

В то же время отмечается, что пока логику ответов Президента на проблемные вопросы разных сфер – от пенсионной реформы до эпидемии наркомании – можно охарактеризовать тремя словами: «изучим, посоветуемся, исправим».

P.S.: Как сообщили в Департаменте связей с общественностью МВД Украины, в рамках телепроекта в 15 регионах государства состоялось 21 мероприятие, в котором приняли участие около 16 тыс. человек. Для охраны общественного порядка были задействованы почти 600 работников милиции. Кроме того, в 10 городах прошло 13 альтернативных мероприятий с участием более 400 человек.

Н. Половинчак, влас. кор. СІАЗ НБУВ

Українсько-турецькі відносини в контексті економічних наслідків північноафриканських потрясінь

Дестабілізація політичної ситуації в Північній Африці і на Близькому Сході свідчить не лише про початок глобальних процесів перерозподілу впливу в регіоні, а й обіцяє обернутися серйозними економічними наслідками. Ситуація стала просто непрогнозованою і, схоже, некерованою. Про «жасминову революцію» заговорив Китай, мітинги і акції протесту пройшли в Марокко, російські політологи розглядають можливість повторення єгипетського чи

туніського сценарію в Росії. Ніхто зараз не може достеменно сказати, в якій країні спалахне чергове збройне протистояння і що робитимуть представники нової влади, яка прийде на зміну поваленій.

А це означає, водночас, що важко однозначно прогнозувати і вплив цих політичних подій на світові економічні та фінансові тенденції, зокрема і через складнощі визначення нових можливих проблемних точок регіону. Недаремно аналітики «New-York Times», наголошують на тому, що проблема із закритими режимами Близького Сходу полягає в їх непередбачуваності та відсутності об'єктивних даних для прогнозування. Адже влада намагається приховати справжню соціальну ситуацію в країні і показати, що вона контролює всі сфери життя. Це приваблює великих інвесторів, яких влаштовує стабільність, проте призводить до несподіваних соціальних вибухів. Тому передбачити, хто стане наступним, дуже важко.

Перший із наслідків, який впадає у вічі – події у регіоні призведуть до перерозподілу туристичних потоків, головним чином на користь Туреччини і країн Євросоюзу. За даними ABTA's Travel Trends Report, у 2011 р. очікувалася висока туристична конкуренція між Туреччиною, Єгиптом і Тунісом. Наразі ж для стабілізації обстановки у Тунісі та Єгипті необхідно мінімум півроку, зокрема, і для передачі влади демократичним шляхом через процедуру виборів. Відтак туристичний сезон-2011 у цих країнах буде зірваний, що, у свою чергу, негативно вплине на стан малого бізнесу, який обслуговує туристичні потоки, та на приплив валюти. Очікуване у зв'язку з цим погіршення соціально-економічних показників може затягнути процес стабілізації ситуації до кінця 2011 р.

Перерозподіл туристичних потоків, швидше за все, відбудеться на користь Туреччини, а також низки країн-членів ЄС, зокрема, Греції та Іспанії, що відчують очевидні труднощі, пов'язані з високим борговим навантаженням на бюджет. Тож збільшення припливу туристів до цих країн дозволить значною мірою реанімувати сектор малого бізнесу, стимулювати розвиток економіки та знизити безробіття. Це позитивно позначиться на економічних показниках країн, що поліпшить ситуацію у євросоні в цілому.

Проте паралельно зростатимуть і інші потоки, далеко не такі бажані – нелегальних мігрантів. За даними міграційних служб ЄС, понад 15 тис. громадян африканських країн намагаються переселитися в Європу – війна в регіоні підніме цю цифру до сотень тисяч, отже, істотно зростуть витрати на їхнє тимчасове утримання та повернення на батьківщину.

Та й загалом перспективи, пов'язані із дестабілізацією у близькосхідному регіоні примушують європейські уряди та експертів дивитися у майбутнє з відвертою тривогою. Основні економічні загрози для ЄС лежать в енергетичній площині – Африка забезпечує 15 % енергоринку ЄС, отже, якщо поставки зупиняться, європейська економіка відчує, як мінімум, дискомфорт внаслідок дефіциту. Причому проблеми торкнуться не лише Європи.

Закономірною реакцією на заяви про можливе зупинення нафтовидобутку з

боку Лівії стало зростання світових цін на нафту – як повідомив Euronews з посиланням на телеканал «Аль-Арабія», М. Каддафі сповнений рішучості виконати свою погрозу і вивести з ладу нафтові об'єкти країни. Від призупинення імпорту газу з Лівії виграє російський «Газпром» і газові компанії Франції, які контролюють значну частину ресурсів, що надходять в Італію через підводні газопроводи Transmed та Алжир – Сардинія – Італія (Galsi).

Інформація про можливі диверсії на підприємствах нафтогазового комплексу та трубопроводах Лівії підняла ціни на нафтові ф'ючерси марки Brent з поставками в квітні на торгах в Chicago mercantile exchange до найбільшого за два роки показника, і це, попереджають експерти, далеко не межа. І хоча світова економіка зможе витримати зупинку нафтових свердловин в Лівії, можливі заворушення в Саудівській Аравії, яка забезпечує 20 % світової нафти, загрожують непередбачуваними наслідками. Адже, на думку експертів Bloomberg, зростання цін на нафту на 20–30 дол. може призвести до нової хвилі економічної рецесії.

Нинішній сировинний ажіотаж вже викликав паралелі із тим, що спостерігався 2008 р., коли перед початком падіння на світових біржах сировина стрімко дорожчала. Тепер загальна тенденція, на думку експерта MiraeAssetSecurities В. Белчера, вимальовується дуже схожа. Проблема в тому, що наприкінці 2010 р. важко було очікувати таких стрімких революцій в арабському світі: експерти The Brookings Institution в прогнозі на 2011 р. відзначали, що політичні режими в регіоні будуть стійкими, і тому ці держави привабливі для інвестицій.

Ситуація в країнах арабського світу спровокувала ланцюгову реакцію: у зв'язку із подіями там падає курс євро; окрім зростання цін на нафту, від народних хвилювань страждають банки, транспортні і туристичні підприємства. Втратили в ціні акції групи Air-france – KLM на французькій біржі, така ж ситуація з акціями Lufthansa на біржі у Франкфурті. «Ринок повністю сфокусувався на ситуації на Близькому Сході і в Лівії», – коментують аналітики Токійського Банку.

Для України потрясіння в країнах Близького і Середнього Сходу матимуть значення в контексті їх важливості як торгових партнерів. Зовнішньоторговельний оборот України з країнами регіону в 2010 р. перевищив 10 млрд дол. Ринки арабських країн і держав Близького і Середнього Сходу споживають значну частину української сировинної продукції, а інтерес низки близькосхідних держав до технологічного потенціалу України в електроенергетиці, військово-стратегічній, ракетно-космічній, авіабудівній галузях відкриває можливості істотного поліпшення структури експорту в близькосхідний регіон. Внаслідок особливостей кліматичних умов держави Перської затоки залежні від імпорту продуктів: регіон імпортує майже 85 % необхідного продовольства, й аграрний сектор – ще одна сфера для взаємовигідного співробітництва, особливо враховуючи український потенціал. Тема спільних проектів на цьому напрямку актуальна, розглядаються різні пропозиції щодо її практичної реалізації, серед

яких як пряме постачання, так і вирощування певних культур «на замовлення». Україна також зацікавлена у використанні кредитно-інвестиційних ресурсів країн Близького і Середнього Сходу, насамперед Туреччини і країн Перської затоки.

Варто лише подивитися на географію зарубіжних поїздок вищих посадовців України і візитів іноземних делегацій до Києва упродовж останніх двох років (ОАЕ, Катар, Оман, Саудівська Аравія, Кувейт, Ліван, Лівія, Єгипет, Сирія, Туреччина та інші) і стане зрозуміло, наскільки Близький Схід важливий для України.

Як наголосив колишній дипломат, народний депутат Л. Кожара, який відповідає у фракції Партії регіонів за питання міжнародної політики, Україна зацікавлена в стабільності в державах Північної Африки, які є традиційними партнерами нашої країни. «Лівія – наш партнер, це величезний ринок, по-перше, для сільського господарства, це ринок наших технологій, які там визнаються, що працюють в цих країнах, і у нас дійсно існували домовленості, у тому числі і з керівництвом Лівії, і була надія, що продовжуватиметься співпраця», – додав він.

Вже можна з упевненістю говорити, що зміна влади у Єгипті ставить перед Україною завдання збереження присутності на місцевому ринку озброєнь. Після втечі Х. Мубарака з країни, у близькосхідних та європейських ЗМІ з'являються матеріали, в яких экс-президента звинувачують в незаконному придбанні часток власності державних компаній, у тому числі оборонних і автоскладальних заводів. Наразі командування Збройних сил, до рук якого перейшла влада в Єгипті, не зацікавлене в ревізії контрактів, раніше підписаних Х. Мубараком. Проте протягом декількох найближчих місяців в Єгипті почнеться підготовка нових президентських виборів, отже, варто очікувати, що капітали і контракти колишнього президента обов'язково стануть предметом передвиборних баталій. Чи зачеплять можливі ревізії танкобудівні заводи Abu Zaabal і Kader Factory for Developed Industries, що працюють з Україною, наразі важко спрогнозувати. Але беручи до уваги високий рівень конкуренції на світовому ринку зброї, Україні варто бути готовою до можливих спроб перерозподілу його африканського та близькосхідного сегменту.

Сьогодні, прогнозуючи розвиток відносин України з державами регіону, слід враховувати ще один важливий наслідок низки революційних подій – на тлі дестабілізації політичної обстановки в країнах Північної Африки і Близького Сходу відбувається стрімке зростання геополітичного впливу Туреччини.

Туреччина є одним із найважливіших для України регіональних партнерів, співпраця з яким набуває особливого значення. Вона – найближчий сусід, історично пов'язана з Україною і належить до п'ятірки країн, з якими відносини останнім часом розвивались найінтенсивніше. За оцінками журналу Economist, турецька промисловість та сфера послуг цього року покажуть найбільший приріст, який буде вимірюватися двозначними цифрами.

Саме тому В. Янукович мріє про збільшення товарообігу між країнами до 20 млрд дол. за 10 років. Наразі ж, за 2010 р. товарообіг між державами склав

5 млрд дол. Найбільші обсяги турецьких інвестицій вкладено у будівельну сферу, зв'язок, харчову, хімічну та нафтохімічну промисловість, металургію та обробку металів, оптову торгівлю України.

Туреччина потребує ринків збуту для своєї продукції й у цьому контексті відводить торгівельним стосункам з Україною важливу роль: Україна – перспективний ринок збуту сільськогосподарської, трикотажної продукції, побутової техніки. Зона вільної торгівлі з Україною важлива для промисловості Туреччини, тож не дивно, що домовленості, досягнуті під час візиту турецького прем'єр-міністра Р. Т. Ердогана у січні цього року до Києва торкалися і зазначеного питання.

Водночас є сенс взяти до уваги застереження тих експертів, які вказують, що для України ця угода створює загрозу таким сферам національної економіки, як сільське господарство, легка промисловість, машинобудування. Тому українська дипломатія пов'язує підписання угод із прийняттям турецькою стороною низки рішень, які мають компенсувати можливі економічні втрати України. Зокрема, Київ наполягає на тому, що Анкара повинна зняти ввізне мито на експорт українського металу і металопродукції на турецький ринок, відкрити доступ українським компаніям до турецьких проектів із будівництва транспортної інфраструктури, зокрема мостів, активізувати співробітництво в оборонно-промисловій сфері. Нагадаємо, що найбільшими українськими компаніями, що здійснюють експорт своїх товарів до Туреччини, є «Запоріжсталь», «Маріупольський МК ім. Ілліча», «Індустріальний Союз Донбасу», «Арселор Міттал Кривий Ріг», «Донецьксталь», «Одеський припортовий завод», ТОВ СП «Нібулон», Концерн «Стірол», ВАТ «Азот», ЗАТ «Каргілл» та інші.

Саме для посилення торгівлі країни мають намір створити постійну поромну переправу Чорним морем для підсилення торгівельних зв'язків між Північною Європою та Близьким Сходом. Міжурядовою угодою про організацію міжнародного прямого вантажного залізнично-поромного сполучення між країнами передбачені умови та правила для здійснення безперешкодного транспортування вантажів, пропуску рухомого складу територіями держав, використання портової інфраструктури. Цікаво, що наприкінці 2010 р. В. Янукович вже домовився з Латвією про переправлення вантажів залізницею в українські порти – отже, ця лінія може протягнутися аж до Туреччини.

До речі, Україна за результатами вже згадуваного візиту отримала гарантії співпраці у сфері військової техніки. Президент України та прем'єр Туреччини погодилися спільно працювати над кількома проектами, здебільшого це будуть поставки наших літаків, ракетних систем та танків до турецької армії, а також розробка нових систем зброї на замовлення. По-перше, йшлося про основний танк Т-64БМ «Булат», який Київ намагається вивести на світові ринки. Раніше інший танк Т-84 «Ятаган» програв тендер на поставки армії Анкари, проте тепер Туреччина, схоже, готова закупати українські броньовані машини.

Окремою великою інвестицією в Україну може бути закупівля Анкарою

нових ракетних комплексів військового призначення. Київ поки не може розробити та вивести в серійне виробництво власний ракетний комплекс. Не виключено, що це можна буде зробити за турецькі кошти і тоді вже торгувати ним на світових ринках зброї. Для Анкари це дасть змогу утвердитися як регіональному лідеру і поки Туреччина не має коштів купувати американську зброю, приглядатиметься до українських зразків.

Україна та Туреччина мають значні перспективи подальшого співробітництва. Вони визначаються, насамперед, статусом Туреччини як дружньої держави, динамічного торговельного партнера, справляючи разом з тим дуже великий вплив на певні етнополітичні процеси всередині України. Сьогодні досвід українсько-турецького партнерства потрібно берегти, примножувати і продовжувати. Таким чином, дружні, добросусідські відносини між нашими державами, взаєморозуміння та взаємоповага на рівні обох народів є запорукою миру, стабільності та економічного процвітання в Чорноморському регіоні.

На сьогоднішній день Туреччина є впливовим і важливим стабілізуючим чинником у Чорноморському регіоні, надійним політичним і економічним партнером України. Інтереси Туреччини й України багато в чому можуть збігатися в пошуку балансу сил у новій геополітичній ситуації, що склалася в останні роки. Тому для України важливо послідовно та конструктивно вибудовувати відносини з країною, яку Київ на офіційному рівні називає стратегічним партнером.

Загалом політичні зміни в регіоні близькосхідному регіоні та в Північній Африці ставлять перед Україною завдання вироблення стратегії, яка б дозволила зберегти та зміцнити тут свої позиції.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Литвин пропонує «не педалювати земельну тематику зараз, а краще готуватися до парламентських слухань щодо земельних питань, які відбудуться 23 березня у Верховній Раді». На цьому В. Литвин наголосив, коментуючи окремі ініціативи щодо продовження мораторію на продаж землі.

«Я стою на тому, що до парламентських слухань жодних різких рухів у вигляді прийняття законодавчих актів робити не потрібно», – зазначив він і повідомив, що 2 березня за ініціативою групи аграріїв відбудеться зустріч у Верховній Раді України з тим, аби обговорити цю тему. «Думаю, напередодні парламентських слухань треба було б якомога більше слухати людей практиків, людей, які знають, що таке земля і її цінність, не лише в економічній площині», – підкреслив В. Литвин, додавши, що «будь-які перетворення повинні бути зрозумілі людям» (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua)*). – 2011. –

28.02).

***

Голова Верховної Ради України В. Литвин 28 лютого провів нараду, на якій обговорювався порядок ухвалення закону про засади запобігання і протидії корупції в Україні. У нараді взяли участь заступники Голови Верховної Ради України, голови парламентських фракцій та відповідних профільних комітетів, керівник Головного юридичного управління Верховної Ради, представник Президента України в парламенті, заступники глави Адміністрації Президента України та міністр юстиції.

Відбувся обмін думками щодо положень документу, які є найбільш суперечливими, та викликають найбільше зауважень. Враховуючи виключну важливість і складність законопроекту, а також велику кількість поправок, поданих до нього народними депутатами, учасники наради дійшли згоди щодо необхідності додаткового розгляду спірних положень документу на засіданнях Комітету з питань боротьби з організованою злочинністю та корупцією 1 та 2 березня.

Було вирішено, що доопрацьований законопроект розглядатиметься Верховною Радою 3 березня за повною регламентною процедурою з розглядом усіх поправок та постатейним голосуванням (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua)*). – 2011. – 28.02).

***

Заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко направив звернення Президенту України В. Януковичу щодо ситуації, яка склалася з роботою державного підприємства «Олімпійський навчально-спортивний центр».

М. Томенко повідомив, що в численних зверненнях на його ім'я трудовий колектив центру висловлює занепокоєння методами реорганізації їхнього спортивного підприємства, внаслідок яких виникає реальна загроза виведення його із списку об'єктів, що не підлягають приватизації, та позбавлення статусу бази олімпійської підготовки. М. Томенко наголосив на неприпустимості застосування практики реорганізації спортивних державних підприємств в Україні. Він також зазначив, що неодноразово з цього приводу звертався до Прем'єр-міністра України і керівництва Міністерства у справах сім'ї, молоді та спорту України, однак ці звернення не дали жодних результатів.

Заступник Голови ВР попросив Президента розглянути ситуацію, що склалася з роботою державного підприємства «Олімпійський навчально-спортивний центр», посприяти збереженню цього всесвітньо відомого спортивного комплексу у статусі бази олімпійської та параолімпійської підготовки та не допустити зміни його спеціалізованого правового режиму, як об'єкту, що не підлягає приватизації (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua)*). – 2011. – 28.02).

***

Заступник Голови Верховної Ради України М. Томенко вважає, що для забезпечення відповідальності та наведення порядку в країні треба якнайшвидше завершити реалізацію ідеї обмеження недоторканності Президента, суддів та депутатів. Про це М. Томенко сказав 28 лютого на брифінгу після завершення Погоджувальної ради.

Говорячи про процедуру ухвалення такого рішення, віце-спікер нагадав, що у жовтні 2009 р. Верховна Рада України направила до Конституційного Суду законопроект про внесення змін до Конституції щодо обмеження недоторканності депутатів, суддів і Президента. За це рішення проголосувало 390 народних депутатів усіх фракцій. Однак, за словами М. Томенка, деякі експерти вважають, що згаданий законопроект треба скасувати, оскільки йшлося про внесення змін до вже старої Конституції. «Наша позиція – підтвердити це голосування і рухатися далі», – зазначив М. Томенко.

Водночас М. Томенко сказав, що до питання наведення порядку у парламенті він ставиться «зі стриманим оптимізмом», однак, він підкреслив, що «опозиція намагатиметься зробити все, щоб елементи парламентаризму збереглися у Верховній Раді» (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua)*). – 2011. – 28.02).

***

Комітет з питань правової політики підтримує проект закону про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення безперешкодної діяльності засобів масової інформації у ході виборчого процесу.

Законопроектом (реєстр. № 7282) пропонується внести зміни до законів «Про вибори народних депутатів України», «Про вибори Президента України», «Про вибори депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, місцевих рад та сільських, селищних, міських голів» щодо заборони проведення перевірок засобів масової інформації органами влади у період виборчого процесу.

Згідно із проектом, «засоби масової інформації не можуть бути об'єктом планових перевірок органами влади або інших зовнішніх перевірок, крім тих, що проводяться за рішенням суду, у період з дня оголошення початку виборчого процесу до офіційного оголошення Центральною виборчою комісією результатів виборів».

Проаналізувавши законопроект, члени Комітету дійшли висновку, що його норми відповідають положенням Конституції України (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua)*). – 2011. – 28.02).

***

Голова Комітету з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин О. Зарубінський зустрівся з Регіональним Представником Управління Верховного Комісара ООН у справах біженців

О. Андриσεком.

О. Андрисек висловив зацікавлення в подальшому співробітництві з Комітетом щодо законодавчого врегулювання проблем біженців та осіб, які потребують захисту або притулку.

О. Зарубінський ознайомив гостя зі станом розгляду низки законопроектів, які викликають особливе зацікавлення офісу Верховного Комісара ООН у справах біженців, зокрема, «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань міграції» (реєстр. № 2232). Голова Комітету зазначив, що на засіданні 17 лютого 2011 р. Комітет рекомендував Верховній Раді прийняти зазначений закон з урахуванням пропозицій Президента України (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2011. – 28.02.*)

***

Комітет з питань податкової та митної політики рекомендує парламенту прийняти за основу проект закону про внесення зміни до розділу ХХ «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо врегулювання окремих положень вивезення товарів в митному режимі експорту підприємствами-виробниками.

Законопроект (реєстр. № 8091) розроблено з метою підтримки підприємств-виробників альтернативного палива, що здійснюють переробку деревини і поставляють на експорт продукт кінцевого споживання – деревні гранули та брикети (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2011. – 28.02.*)

***

Проблеми забезпечення безпеки дорожнього руху під час пересування мобільних пасік обговорені на засіданні круглого столу у Комітеті з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності.

Заступник голови Комітету В. Стретович, відкриваючи засідання, зазначив, що ідея проведення такого круглого столу виникла у бджолярів восени минулого року. Представники організацій запропонували врегулювати всі проблеми, які у них виникали впродовж сезону медозбору, до початку нового сезону. Вони ініціювали звернення до Державної автомобільної інспекції з пропозицією сприяти власникам бджіл у безпечному транспортуванні бджолиних сімей до місць медозбору.

Учасники заходу пропонували, щоб співробітники ДАІ сприяли пасічникам під час перевезення «мобільних пасік», надавали їм допомогу, особливо під час переїзду автострад і трас.

У ході круглого столу також обговорені проблеми щодо визначення єдиного реєстратора рухомого складу, спрощення процедури реєстрації транспортних засобів власників «мобільних пасік» тощо (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2011. – 28.02.*)

***

Законопроектом (реєстр. № 7332) пропонується внести низку змін до Сімейного кодексу України щодо вдосконалення усиновлення дітей, в тому числі: заборонити усиновлення дітей особами, які за станом здоров'я потребують стороннього догляду, особами без громадянства та особами, які перебувають у шлюбі з громадянами, які не можуть бути усиновлювачами.

Документом передбачається також дозволити усиновлення дитини без згоди батьків, якщо вони протягом двох місяців не забрали її із закладу охорони здоров'я.

Крім того, пропонується доповнити перелік обставин, за якими дитина, яка є громадянином України, може бути усиновлена іноземцем до закінчення однорічного терміну перебування на обліку в урядовому органі державного управління з усиновлення та захисту прав дитини у випадку, коли здійснюється усиновлення всіх рідних братів і сестер в одну сім'ю, якщо один або декілька з них перебувають на обліку в цьому органі не менш як один рік. Пропонується також встановити, що для взяття неповнолітньої дитини на облік дітей, які можуть бути усиновлені, потрібна її згода, якщо за станом здоров'я та рівнем розвитку дитина може її висловити (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2011. – 1.03*).

***

Верховна Рада України прийняла за основу законопроект про внесення змін до деяких законодавчих актів України з питань створення та діяльності фермерських господарств.

Законопроектом (реєстр. № 7512), зокрема, пропонується переглянути підстави (проходження професійного відбору, отримання висновку професійної комісії с питань створення фермерських господарств про наявність у громадянина достатнього досвіду роботи у сільському господарстві або необхідної сільськогосподарської кваліфікації), з якими чинне законодавство пов'язує виникнення права на створення фермерського господарства та отримання для цих цілей земельної ділянки.

Згідно із проектом, передбачається здійснювати оцінку відповідної професійної придатності не на підставі висновків зазначеної комісії, а на основі документів, що підтверджують досвід роботи у сільському господарстві або отримання освіти у аграрному навчальному закладі, які особа, що бажає створити фермерське господарство, має надати до відповідної районної державної адміністрації чи місцевої ради (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2011. – 1.03*).

***

Верховна Рада України прийняла за основу законопроект про внесення зміни до Закону «Про ветеринарну медицину» (щодо виробництва та обігу

ветеринарных препаратов).

Законопроектом (реєстр. № 7377) пропонується вилучити із Закону «Про ветеринарну медицину» норми щодо обов'язкового отримання суб'єктами господарювання експлуатаційного дозволу для функціонування потужностей (об'єктів), які використовуються для виробництва, переробки, зберігання та обігу ветеринарних препаратів та репродуктивного матеріалу.

Документ розроблено для спрощення підприємницької діяльності та скорочення кількості зайвих дозвільних документів у даній сфері, оскільки для здійснення відповідної діяльності (виробництво медичних препаратів та племінних (генетичних ресурсів) Законом «Про ліцензування певних видів господарської діяльності» також вимагається отримання ліцензії (*Сайт Верховної Ради України (portal.rada.gov.ua). – 2011. – 1.03).*

***

Оппозиция хочет заслушать представителей власти по вопросу проведения реформ в Украине.

«Мы предлагаем сделать день реформ в парламенте во время сессионной недели», – сказал лидер фракции «Наша Україна – Народна самооборона» Н. Мартыненко на заседании согласительного совета в Верховной Раде 28 февраля.

«Мы хотим видеть, каким образом проходят реформы у нас в обществе, что непосредственно инициирует правительство по этим вопросам», – пояснил депутат.

Он также отметил, что со своей стороны оппозиция сможет предложить альтернативную точку зрения по вопросу проведения реформ. Председатель Верховной Рады В. Литвин поддержал это предложение. Он отметил, что после послания Президента, точная дата которого пока не известна, «мы можем послушать о действиях правительства по реформам» (*PRESIDENT.org.ua (http://president.org.ua). – 2011. – 28.02).*

***

Народный депутат, лидер «Фронту змін» А. Яценюк инициирует сбор подписей под резолюцией недоверия правительству Н. Азарова.

«Чтобы внести резолюцию недоверия правительству надо собрать 150 подписей. Мы получили подписные листы, и я их передам не только оппозиционным фракциям» – сообщил он.

В документе отмечается, что Украина падает в бездну экономического и политического хаоса, поэтому возникает необходимость заслушать правительство о их деятельности в течение 2010 г. и причины политического и экономического беспорядка в стране.

А. Яценюк пояснил, почему заслушать информацию необходимо до 15 марта: именно 15 марта исполняется год с начала действия правительства под руководством Н. Азарова (*Наш век (http://wek.com.ua). – 2011. – 28.02).*

***

А. Яценюк повторно внес на рассмотрение парламента законопроект, котрым предлагается ввести уголовную ответственность в виде лишения свободы на срок до 3 лет за надругательство над государственным языком и языками национальных меньшинств Украины.

А. Яценюк настаивает на уголовной ответственности за надругательство над языком, так как сейчас издевательство, насмешки, глумление над языками в Украине совершенно безнаказанны. «Государство не имеет права допускать публичного унижения, неуважения или целенаправленного искажения украинского языка и других языков. Особенно это недопустимо в официальных документах и текстах. Не должно быть также преград в пользовании языками. Украинский язык – один из решающих источников национальной самобытности украинского народа, а высокая языковая культура является основой духовного взаимопонимания и взаимного культурного обогащения» – подчеркнул А. Яценюк (*Медиа группа «Объектив»(www.objectiv.tv). – 2011. – 1.03).*

***

Пріоритетом державної політики у гуманітарній сфері є розвиток освіти та інформаційного суспільства. Про це заявив народний депутат, член парламентської фракції Партії регіонів, представник Президента у Верховній Раді Ю. Мірошніченко.

«Україна функціонує в умовах глобальної ринкової економіки, де існують як ринки праці, так і ринки освітніх послуг. На жаль, досі українські вищі навчальні заклади за якістю освіти істотно поступалися багатьом іноземним університетам, а наші випускники не були конкурентоздатними за рівнем здобутих ними знань і практичних навичок. Щоб Україна не лишилася країною-донором дешевої робочої сили, країною-постачальником дешевої сировини і країною-споживачем неякісних товарів, указом Президента України 2011 р. проголошено Роком освіти та інформаційного суспільства, а також визначено комплекс заходів щодо забезпечення пріоритетного розвитку освіти», – зазначив Ю. Мірошніченко.

На думку політика, реформи у сфері вищої освіти мають бути виважені, науково обгрунтовані, прозорі і, насамперед, зрозумілі громадянам (*Официальный сайт Партии регионов (www.partyofregions.org.ua). – 2011. – 28.02).*

***

Законопроект № 8143 о процедуре подготовки и утверждения новой Конституции Украины подал на рассмотрение парламента народный депутат Т. Стецкив (НУ – НС). По проекту Конституция должна приниматься в 3 этапа – инициирование процесса подготовки; созыв и деятельность Конституционной Ассамблеи; принятие проекта новой Конституции для вынесения его на всеукраинский референдум.

Инициирование возможно по народному требованию о проведении всеукраинского референдума об утверждении Конституции, по инициативе Президента и 2/3 народных депутатов от конституционного состава Рады.

Народное требование не предусмотрено ныне действующей Конституцией и законами. По предлагаемому проекту оно должно представлять собой обращение (петицию) не менее 3 млн украинских граждан, имеющих право голоса, при условии, что подписи будут собраны не менее чем в 2/3 областей и не менее чем по 100 тыс. подписей в каждой области. В течение 2 месяцев со дня получения петиции Президент издает указ о созыве Конституционной Ассамблеи, которая представляет собой орган, специально уполномоченный народом обеспечить реализацию его учредительной власти.

Нельзя будет избрать в Ассамблею действующих Президента, народного депутат, члена правительства и его заместителя, руководителя центрального органа исполнительной власти и его заместителя, судью КСУ, иных судей, прокурора и гражданина, имеющего судимость за умышленное преступление (*Четверта Влада (<http://4vlada.net>). – 2011. – 28.02*).

***

Народные депутаты от КПУ в Верховной Раде предлагают ввести мораторий на повышение тарифов на жилищно-коммунальные услуги и потребленные в быту природный газ и электроэнергию.

Соответствующий законопроект зарегистрировали в парламенте П. Симоненко и В. Матвеев. Подобные ограничения предлагается ввести до погашения задолженности по заработной плате украинцам.

Пока же государство не выполнило обязательств по выплате зарплаты населению, законопроектом предусмотрено введение запрета на начисление с 1 января 2011 г. пени за несвоевременное внесение платы и за жилищно-коммунальные услуги. Средства, взысканные с граждан Украины в виде пени по расчетам за ЖКУ за период с 1 января 2011 г., предлагается зачислить в будущие платежи за жилищно-коммунальные услуги (*УРА-Информ (<http://ura-inform.com>). – 2011. – 1.03*).

***

Председатель Партии регионов А. Ефремов надеется, что оппозиция вместе с большинством проголосует за антикоррупционный закон. Об этом он заявил на согласительном совете лидеров фракций и председателей парламентских комитетов 28 февраля.

Он также подчеркнул, что власть заинтересована в принятии данного законопроекта. «В этом заинтересована власть. Есть поручение Президента по данному вопросу. Я бы хотел обратиться ко всем без исключения представителям органов государственной власти, которые связаны с государственным бюджетом, чтобы они понимали: шутки, которые ранее допускались с произвольным

оперированием государственных средств, уже закончились. Мы должны понимать, что каждая государственная копейка будет на учете. И человек, который ее распределяет, будет нести ответственность, если она будет направлена не на те функции, которые предусмотрены государственным бюджетом», – добавил он (*МинПром – інформація бизнес-класа (<http://minprom.ua>). – 2011. – 28.02*).

***

Кабинет Министров просит парламент на этой неделе рассмотреть закон об отмене импортной пошлины при ввозе в Украину гречихи из Китая. Об этом от имени правительства заявил лидер Партии регионов А. Ефремов во время согласительного совета.

По его словам, в настоящее время в Украину ввозится достаточное количество гречихи. «В марте эта проблема будет решена правительством, и не нужен здесь никакой ажиотаж», – отметил он.

А. Ефремов подчеркнул, что если парламент отменит таможенные сборы, то цена на гречиху будет составлять 14 грн/кг.

В свою очередь, председатель Верховной Рады В. Литвин уточнил, что этот законопроект парламент рассмотрит в соответствии с решением профильного комитета и научно-экспертного управления Верховной Рады. По его словам, завтра, 1 марта, этот вопрос будет вынесен на голосование для включения его в повестку дня работы парламента, а позже и на рассмотрение для принятия конкретного решения (*МинПром – інформація бизнес-класа (<http://minprom.ua>). – 2011. – 28.02*).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Янукович підписав ряд Законів України, зокрема:

– Закон України № 2995–VI «Про внесення змін до законів України «Про здійснення державних закупівель» та «Про організацію та проведення фінальної частини чемпіонату Європи 2012 р. з футболу в Україні»;

– Закон України № 2981–VI «Про внесення зміни до ст. 81 Цивільного процесуального кодексу України»;

– Закон України № 2983–VI «Про внесення зміни до ст. 6 Закону України «Про третейські суди» щодо підвідомчості справ у сфері захисту прав споживачів третейським судам»;

– Закон України № 2984–VI «Про внесення змін до Закону України «Про поштовий зв'язок»;

– Закон України № 2994–VI «Про внесення змін до Закону України «Про акціонерні товариства» щодо вдосконалення механізму діяльності акціонерних товариств»;

– Закон України № 2979–VI «Про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України щодо оскарження рішення третейського суду та видачі виконавчого листа на примусове виконання рішення третейського суду»;

– Закон України № 2980–VI «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України щодо оскарження рішення третейського суду та видачі виконавчого документа на примусове виконання рішення третейського суду»;

– Закон України № 2974–VI «Про внесення змін до Закону України «Про виноград та виноградне вино» *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua). – 2011. – 25.02).*

***

Міжнародна сертифікація Ан-158 відкриває для літака можливість виходу на світові ринки. Про це заявив Прем'єр-міністр України М. Азаров під час заходів, присвячених врученню «сертифіката типу» на регіональний реактивний пасажирський літак Ан-158, які пройшли на АНТК ім. Антонова у Києві.

«Я знаю, що наші партнери в багатьох країнах чекають на цей літак, і сьогоднішнє вручення цього сертифіката відкриває дорогу і до розробок модифікацій під конкретного клієнта, і до виробництва, і до контрактів на багато років уперед для прекрасного середньомагістрального літака. Це означає, що Україна повертається до числа небагатьох країн, які мають власну авіаційну конструкторську базу і промисловість. Це надзвичайно важливо для нас. У цьому конкурентному світі, я впевнений, ми знайдемо свою нішу, закріпимося в цій ніші і забезпечимо роботу для багатьох своїх людей. Особливо важливо, що ця робота пов'язана з дуже високоінтелектуальною працею, з високою зарплатою», – наголосив М. Азаров. Він додав, що уряд, здійснюючи зовнішньоекономічну діяльність, забезпечить максимальну підтримку для розвитку вітчизняної авіаційної галузі.

Прем'єр-міністр поінформував, що уряд запровадив ряд заходів для підтримки вітчизняної авіаційної галузі, які дозволять їй розвиватись ефективніше. Зокрема, підприємства авіапрому звільняються від сплати податку на прибуток та мають можливість без сплати податків імпортувати необхідне обладнання та прилади, які не виробляються в Україні.

«У нас, звичайно, є труднощі, але найважче ми вже пройшли, а тому буде розвиватися завод, тому обов'язково будуть нові робочі місця, буде підвищуватися заробітна плата і буде стабільність і впевненість у майбутньому», – підсумував М. Азаров *(Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 28.02).*

***

28 лютого Кабінетом Міністрів України прийнята Постанова «Про внесення змін до Положення про порядок видачі посвідчень водія та допуску

громадян до керування транспортними засобами», яка встановлює, що нове посвідчення водія міжнародного зразка видаватиметься на строк 50 років. Такі нововведення зумовлені положеннями Міжнародної Конвенції про дорожній рух, яка вимагає встановлення терміну дії посвідчення водія. Разом з тим, усі національні посвідчення водія відповідних категорій, які видані до набрання чинності цією Постановою, є дійсними на території України та не підлягають обов'язковому обміну (Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2011. – 28.02).

***

Кабінет Міністрів України спрямує 150 млн грн на виконання заходів Державної цільової соціально-економічної програми будівництва (придбання) доступного житла на 2010–2017 рр. Про це повідомив віце-прем'єр-міністр України В. Тихонов. За його словами, Міністерство клопотало про виділення 340 млн грн на реалізацію Програми в 2011 р. За його словами, Міжвідомчою комісією з відбору об'єктів незавершеного житлового будівництва відібрано для участі у програмі 133 об'єкти, загальна вартість квартир у яких, що пропонується забудовниками, становить 2 783 684,48 тис. грн.

Віце-прем'єр-міністр зазначив, що після освоєння виділених 150 млн грн, Міністерство клопотатиме про додаткове виділення коштів на реалізацію в 2011 р. Державної цільової соціально-економічної програми будівництва (придбання) доступного житла на 2010–2017 рр.

В. Тихонов також поінформував, що у 2010 р. вперше було передбачено кошти для надання державної підтримки громадянам, які виявили бажання взяти участь у Програмі (Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2011. – 28.02).

***

28 лютого уряд за ініціативи Міністерства освіти і науки, молоді та спорту ухвалив рішення про виділення з Державного бюджету коштів для забезпечення сільських шкіл автобусами на загальну суму 75 млн грн.

За словами міністра освіти і науки, молоді та спорту Д. Табачника, цього року 250 автобусів надійдуть до сільських шкіл, крім того, додатково ще 16 автобусів призначені для дітей з особливими потребами (Урядовий портал (www.kmi.gov.ua). – 2011. – 28.02).

***

Упродовж 2010 р. Державна виконавча служба Міністерства юстиції стягнула з підприємств та організацій у примусовому порядку за судовими рішеннями 179 973 470 грн заборгованості по заробітній платі та інших виплатах, пов'язаних із трудовими правовідносинами.

Як повідомив міністр юстиції О. Лавринович, з початку 2011 р. найбільші суми заборгованості по заробітній платі та інших виплатах, пов'язаних з трудовими правовідносинами, документи щодо яких знаходилися на виконанні в

органах державної виконавчої служби, стосувалися:

- працівників вугільної промисловості (10 456 документів);
- військовослужбовців (509 документів);
- працівників сільськогосподарських підприємств (833 документи);
- працівників бюджетних установ (2 160 документів) (*Урядовий портал*

(www.kmi.gov.ua). – 2011. – 28.02).

***

Українська військова делегація на чолі з начальником Генерального штабу – Головнокомандувачем Збройних сил України генерал-полковником Г. Педченком відбула 28 лютого до Турецької Республіки з триденним візитом.

У рамках візиту відбудеться зустріч генерал-полковника Г. Педченка з начальником Генерального штабу Збройних сил Турецької Республіки генералом І. Кошанером та переговори у складі військових делегацій обох країн.

В ході переговорів сторони планують обговорити ключові аспекти та майбутні перспективи розвитку співробітництва між збройними силами обох держав.

Окрема увага приділятиметься розвитку двостороннього партнерства в рамках регіональних ініціатив, зокрема, спільній участі у Чорноморській групі військово-морського співробітництва Blackseafor, операції «Чорноморська гармонія», заходах зміцнення довіри та безпеки в акваторії Чорного моря. До обговорення також плануються питання участі збройних сил двох держав в Програмі НАТО з обміну даними про повітряну обстановку, в якій Україна вже бере участь разом із Угорською Республікою.

За результатами візиту планується започаткувати нові та гармонізувати існуючі проекти в сфері підготовки військ, участі у навчаннях миротворчої та антитерористичної спрямованості, в питаннях підготовки особового складу армій обох держав (*Урядовий портал* (www.kmi.gov.ua). – 2011. – 28.02).

***

Голова Львівської обласної державної адміністрації М. Цимбалюк заявив про те, що на Львівщині розробляють плани видобутку сланцевого газу.

Зокрема, він відзначив, що Кабінет Міністрів України вже погодив проект видобутку сланцевого газу у Львівській області. Йдеться про поклади об'ємом близько 100 млрд куб. м, які зосереджені у 9 районах області.

Для запуску масштабного проекту видобутку сланцевого газу депутати Львівської обласної ради повинні затвердити відповідну програму. Відразу після того Львівщина може розраховувати на 100 млн дол. США інвестицій на геолого-пошукові роботи, які триватимуть 2–3 роки (*Урядовий портал* (www.kmi.gov.ua). – 2011. – 28.02).

***

Державна податкова служба на третину скоротить кількість документальних перевірок суб'єктів господарської діяльності. Таким чином втручання у діяльність сумлінних платників податків буде зведено до мінімуму.

Скорочення перевірок розпочнеться з другого кварталу поточного року.

«Ми проаналізували подану звітність і визначили головні ризики, що можуть призвести до мінімізації податкових зобов'язань або до несплати податків. Відповідно наші ревізорів та аудиторів, маючи необхідну інформацію, звертатимуть увагу лише на тих, хто, ймовірно, може використовувати незаконні схеми ухилення від оподаткування», – заявив Голова ДПС України В. Захарченко.

Державна податкова служба України пропонує суб'єктам господарювання добровільно декларувати податкові зобов'язання та запровадила інформування підприємств про наявні у їхній діяльності ризики і сумнівних контрагентів (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2011. – 28.02*).

***

Государственный и гарантированный долг Украины в январе возрос на 0,36 %, до 54,6 млрд долл., или 433,8 млрд грн в эквиваленте. Об этом сообщила пресс-служба Министерства финансов.

Государственный внешний долг увеличился на 1,7 млрд грн, государственный внутренний долг уменьшился на 632,6 млрд грн.

По данным Минфина, в январе сумма государственного и гарантированного долга увеличилась в гривневом эквиваленте на 1,56 млрд грн – в основном за счет роста курсов иностранных валют к гривне и довыпуска евроблигаций.

При этом государственный и гарантированный государством внешний долг составил 278,9 млрд грн, или 64,3 % от общей суммы долга, что составляет 35,1 млрд долл., государственный и гарантированный государством внутренний долг – 154,8 млрд грн, или 19,5 млрд долл. (*МинПром – информация бизнес-класса (http://minprom.ua). – 2011. – 28.02*).

***

Уряд України забезпечить весняну посівну необхідною кількістю палива і мінеральних добрив. Про це заявив під час Погоджувальної ради перший віце-прем'єр-міністр, міністр економічного розвитку і торгівлі А. Ключев.

Говорячи про підготовку держави до весняної посівної кампанії, А. Ключев наголосив на тому, що ані з бензином, ані з мінеральними добривами проблем у сільгоспвиробників не буде.

«Буде поставлено 100 тис. т дизпалива та 100 тис. т бензину. Почалася відгрузка сільгоспвиробникам мінеральних добрив. І ціна на міндобрива для сільгоспвиробників на підприємствах хімічної галузі буде на 10 % нижчою від оптової ціни», – повідомив урядовець (*Официальный сайт Партии регионов (www.partyofregions.org.ua). – 2011. – 28.02*).

***

Уряд має намір реформувати законодавство, яке регламентує роботу підприємств у сфері природних монополій, зокрема постачальників води, тепла, газу і електроенергії. Про це заявив віце-прем'єр С. Тігіпка. «Законодавство про державні закупівлі у сфері природних монополій і суміжних ринків має відповідати європейським стандартам», – вважає він.

С. Тігіпка виступає за скасування прийнятих у січні з ініціативи депутатів Верховної ради змін до закону «Про здійснення державних закупівель», які дали змогу здійснювати постачання електрики, газу, тепла і води без проведення тендерів.

Новий закон викликав гостро негативну реакцію Євросоюзу і Світового банку.

За словами С. Тігіпка, до кінця березня уряд внесе на розгляд парламенту пакет законодавчих актів, спрямованих на радикальне реформування природних монополій, в якому буде чітко регламентована і процедура закупівлі їх продукції та послуг.

«Ухвалення цих законів дасть змогу різко знизити рівень корупції у сфері природних монополій, збільшити їх інвестиційну привабливість у перспективі швидкої приватизації. Будуть створені умови для лібералізації ринків природного газу й електроенергії. Тільки так ми зможемо підвищити якість комунального обслуговування і стримувати зростання цін», – упевнений віце-прем'єр (*Економічна правда (www.epravda.com.ua)*). – 2011. – 1.03).

ПОЛІТИКА

Член Партії регіонів, глава правління Міжнародного фонду «Єдиний мир» Э. Прутник заявив, що завершившийся в Києві на минулій неділі V форум «Європа – Україна» дав старт широкій дискусії о досягненнях і проблемах нашої країни за 20 років незалежності. Об цьому повідомили в прес-службі депутата 28 лютого.

Учасники форуму – близько 500 представителів урядів і парламентів, місцевого самоуправління і місцевих урядів, бізнесу, найважливіших аналітичних центрів, неправительствених і міжнародних організацій, наукових центрів і ЗМІ з України, Росії, а також країн-членів ЄС і СНГ обговорили економічне і політичне розвиток України за 20 років незалежності, розглянули можливості майбутнього співробітництва, широкого спектра бізнесу і політичних питань (*Офіційний сайт Партії регіонів (www.partyofregions.org.ua)*). – 2011. – 28.02).

***

Экс-премьера Ю. Тимошенко 1 марта вызвали в Генеральную прокуратуру Украины. Об этом сообщила пресс-служба «БЮТ – Батьківщина».

Главное управление по расследованию особо важных дел ГПУ завершило досудебное следствие по уголовному делу о превышении служебных полномочий и злоупотреблению властью экс-премьером Ю. Тимошенко.

Два уголовных дела в отношении Ю. Тимошенко (по ч. 3 ст. 365, ч. 2 ст. 364 и ч. 2 ст. 210 Уголовного кодекса Украины) объединены в одно производство, следствие по ним завершено.

Экс-премьера обвиняют в превышении служебных полномочий, злоупотреблении властью и служебным положением, которые повлекли тяжкие последствия, и нарушении бюджетного законодательства (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 28.02*).

***

НАТО предлагает свою помощь в обеспечении безопасности во время проведения Евро-2012. Об этом заявил генсек НАТО А. Фог Расмуссен.

«В следующем году Украина и Польша будут принимать на своих территориях футбольный чемпионат Евро-2012. С точки зрения безопасности – это огромный вызов. НАТО имеет богатейший опыт в вопросах планирования действий в чрезвычайных ситуациях гражданского характера», – сказал он.

Также генсек НАТО добавил: «И если Украина и Польша будут иметь такое желание, НАТО мог бы присоединиться к этой работе и помочь как в планировании мероприятия в смысле предотвращения чрезвычайных ситуаций, так и вообще в его подготовке» (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 28.02*).

***

Л. Грач избран председателем Совета Коммунистической партии рабочих и селян (КПРС). Такое решение принято на внеочередном съезде КПРС, который состоялся в Киеве 27 февраля, сообщила пресс-служба партии. До этого председателем совета КПРС был А. Яковенко.

Выступая на съезде, Л. Грач отметил, что «коммунистическое движение в Украине оказалось в состоянии глубокого кризиса из-за предательской политики верхушки Компартии Украины, которая, опираясь на идейных оппортунистов, открыто перешла к обслуживанию интересов олигархов».

Он высказался за творческое развитие марксизма-ленинизма. «Борьба, которая идет сегодня в коммунистическом движении в Украине – это не борьба против КПУ, а борьба за реализацию марксистско-ленинской теории и практики, формирование силы, которая объединит общество для свержения олигархического строя», – подчеркнул Л. Грач (*Главком: Новости политики и экономики (<http://glavcom.ua>). – 2011. – 27.02*).

***

Об'єднання опозиційних сил є необхідним кроком для того, щоб протистояти діям влади, вважає лідер партії «Громадянська позиція» А. Гриценко. На його думку, опозиційні сили мають зробити три кроки.

«Перше: я запропонував всім пакт про ненапад. Припинити взаємну критику одне одного, відновити нормальні стосунки. Друге: потрібна максимально глибока координація дій з тих питань, де позиції співпадають. І третє: тім, хто до того готовий, об'єднатися в одну структуру», – повідомив К. Гриценко (*Фундація «Відкрите суспільство» (www.deputat.org.ua). – 2011. – 28.02).*

***

Журналистское движение «Стоп цензуре!» считает недопустимым любое вмешательство в работу независимых СМИ, в частности, в форме звонков руководству. Об этом говорится в официальном заявлении, обнародованном на сайте движения.

«Стоп цензуре!» подчеркивает, что все конфликтные ситуации между творческим коллективом и менеджментом СМИ должны решать профессиональные организации журналистов или другие специально созданные для этого органы – саморегуляторы отрасли. Что касается невыхода в эфир телеканала СТБ сюжета А. Сурядновой и Т. Коцея 25 февраля 2011 г., то политики со своими подозрениями относительно нарушений стандартов и этики журналистами СТБ должны были обращаться в комиссию по вопросам этики и морали ячейки профсоюза «Медиафронт» на этом телеканале, а не побуждать руководство телеканала снимать сюжет с эфира. Движение призывает менеджмент телеканала СТБ действовать согласно законам Украины, которые гарантируют независимость СМИ, журналистов, и в случае давления в форме звонков, писем, устных замечаний к работникам СМИ со стороны политиков, чиновников, предпринимателей сохранять независимость, советовать обращаться к профессиональным организациям отрасли или в суд (*Главком: Новости политики и экономики (http://glavcom.ua). – 2011. – 1.03).*

ЕКОНОМІКА

В феврале ОАО «Газпром» по просьбе НАК «Нефтегаз Украины» поставило в Украину на 1 млрд куб. м газа больше, чем предусмотрено контрактом. Об этом сообщает пресс-служба российского газового монополиста.

Также сообщается о рабочей встрече председателя правления компании А. Миллера и министра энергетики и угольной промышленности Украины Ю. Бойко. Во встрече также принял участие председатель правления НАК «Нефтегаз Украины» Е. Бакулин.

Стороны обсудили вопросы, связанные с дальнейшим укреплением стратегического сотрудничества России и Украины в газовой сфере.

На встрече был рассмотрен план мероприятий по реализации меморандума между «Газпромом» и «Нефтегазом» о создании совместного предприятия для добычи метана из угольных пластов. По оценкам «Газпрома», в 2011 г. Украина купит около 40 млрд куб. м российского «голубого топлива». При этом средняя цена российского газа для Украины в текущем году составит 280 долл./тыс. куб. м.

Согласно подписанным в январе 2009 г. российско-украинским газовым контрактам на период до 2020 г. цена импорта российского газа рассчитывается по формуле, учитывающей изменение цен на мазут и газойль. Стоит отметить, что ранее украинская сторона неоднократно заявляла о намерении добиться пересмотра данного соглашения. В частности, Киев настаивает на снижении базовой цены в 450 долл./тыс. куб. м, а также на отказе от привязки к мировым биржевым котировкам на нефть (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 28.02).*

***

Долг по зарплате в Украине в январе 2010 г. достиг 1 млрд 344 млн грн, что на 10,4 % больше, чем в декабре 2010 г. Об этом сообщает Государственный комитет статистики Украины.

В частности, наибольший уровень задолженности наблюдается в Донецкой (251 млн 748 тыс. грн), Харьковской (150 млн 987 тыс. грн) областях и Киеве (139 млн 762 тыс. грн). Снизилась задолженность по зарплате в январе лишь в Сумской (на 2,6 %), Киевской (на 2,3 %), Ривненской (на 1,1 %) и Ивано-Франковской (на 0,2 %) областях (*МинПром – информация бизнес-класса (<http://minprom.ua>). – 2011. – 28.02).*

***

Европейский банк реконструкции и развития (ЕБРР), Международный валютный фонд (МВФ) и Всемирный банк (ВБ) направили правительству Украины письмо, в котором призывают учесть возможные негативные последствия вследствие принятия законопроекта «О внесении изменений в Закон Украины «О государственной поддержке сельского хозяйства Украины».

Письмо адресовано Премьер-министру Украины Н. Азарову. «Мы считаем, что этот законопроект, в случае его принятия, создаст государственную монополию на экспорт зерна и приведет к фактическому устранению частных зернотрейдеров с рынка», – говорится в письме.

Также представители международных финансовых организаций считают, что принятие данного законопроекта перекроет путь возможным долгосрочным инвестициям в производство и переработку зерновых. Как отмечается в письме, некоторые иностранные зернотрейдеры либо уже приостанавливают работу в Украине, либо готовятся к уходу с украинского рынка (*УРА-Информ (<http://ura-inform.com>). – 2011. – 1.03).*

***

Львовский автобусный завод ведет переговоры с одним из европейских производителей трамваев об открытии сборки в Украине.

ЛАЗ будет выпускать трамваи – компания ведет переговоры о получении лицензии с одним из крупнейших европейских производителей, рассказал глава набсовета завода И. Чуркин. Речь идет о низкопольном трамвае длиной 32 м с асинхронным двигателем. Его стоимость составит 8–10 млн грн.

«Сейчас мы обсуждаем с коммунальными предприятиями их требования к трамваям», – отметил Чуркин. Объем производства составит 200–300 трамваев в год, инвестиции – около 200 млн грн, половина из которых – кредитные средства.

Сейчас более 95 % парка трамваев в стране (около 3 тыс.) нуждается в обновлении, рассказали в Центре политического и экономического анализа. Компания рассчитывает на спрос со стороны муниципалитетов, однако эксперты отмечают, что до сих пор на обновление парка трамваев выделялись незначительные суммы.

Тем не менее, городские власти в ближайшие годы рассчитывают увеличить закупки трамваев. Программа развития городского электротранспорта предполагает ежегодную закупку 100 вагонов до 2015 г. (*Утро-Украина (www.utro.ua)*. – 2011. – 1.03).

***

Фонд государственного имущества продал 61,58 % акций авиакомпания «МАУ».

Выкупили акции негосударственные соучредители частного акционерного общества «Авиакомпания «МАУ». 36,09 % акций перейдут UIA Beteiligungsgesellschaft mbH. UIA Holding GmbH стал владельцем 15,91 % акций, ООО «Кепиталл инвестмент проджект» – 9,58 %.

Как сообщает пресс-служба Фонда госимущества, стоимость сделки составила 287 млн 229 тыс. грн – именно такая сумма была названа в ходе экспертной оценки. При этом цена пакета была на 37 млн грн выше прогнозной. Покупатели обязаны уплатить средства в течение 60 дней с момента нотариального удостоверения договора.

Фонд госимущества обязал покупателей обеспечить развитие сети среднемагистральных маршрутов, обновление парка самолетов, создание новых рабочих мест, развитие новых технологий и внедрение современного оборудования, сохранение социального пакета, предусмотренного коллективным договором (*Утро-Украина (www.utro.ua)*. – 2011. – 1.03).

***

Сравнительно низкие номинальные показатели инфляции в Украине объясняются устаревшей методологией статистического учета, которая осталась еще советской, хотя структура доходов граждан и особенно

структура расходов населения, уже коренным образом изменились. Об этом заявил председатель Комитета экономистов Украины А. Новак.

По его мнению, более реалистичным сегодня является обсчет инфляции по стоимости реальной потребительской корзины, в которую для подавляющего большинства украинцев входят четыре группы товаров и услуг: продукты питания, лекарства, коммунальные услуги и транспортные услуги. «Среди этих четырех групп, например, в прошлом году не было годового роста цен ниже 24 %», – сказал экономист.

По словам А. Новака, общая тенденция к снижению общих показателей инфляции объясняется сверхнизким уровнем доходов населения относительно нового уровня цен, а также высоким процентом невыплат и задержек зарплат, социальных выплат, а также высоким уровнем явной и скрытой безработицы.

Как отмечает эксперт, после двух волн роста цен в 2009–2010 гг. высший ценовой потребительский порог уже почти достигнут, и далее рост цен возможен не под действием фактора потребления (спроса), а под давлением правительственных решений – фактора роста затрат (*PRESIDENT.org.ua* (<http://president.org.ua>). – 2011. – 28.03).

***

По сравнению с 2009 г. в прошлом году реальный валовой внутренний продукт вырос на 4,2 %, сообщает Госслужба статистики.

Согласно предварительным данным Госстата, номинальный ВВП составил 1 трлн 086,935 млрд грн. Напомним, ранее Президент Украины В. Янукович заявил, что рост ВВП в 2010 г. составил 5 % (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>). – 2011. – 1.03).

***

С балансов коммерческих банков списано около 10 млрд грн безнадежной задолженности. Об этом сообщил председатель Национального банка Украины С. Арбузов. Он отметил, что НБУ также провел консультации с министром финансов Украины относительно порядка налогообложения.

«Он дал разъяснения: налоги будут уплачены тогда, когда будет продан залог. Реальное налогообложение произойдет, потому что наше постановление не дает права банкам не заниматься возвратом задолженности, в том числе реализацией залога, после ее списания за счет резервов» – подчеркнул С. Арбузов. По его словам Нацбанк ведет активную работу по формированию рынка «плохих» активов, при этом уже сейчас видно, что в данном направлении очень много нормативных пробелов.

«Например, возникла проблема – как продавать активы, под которые сформированы резервы в иностранной валюте. Пришлось решать вопрос о выдаче индивидуальной лицензии. Потому что есть компании, которые готовы купить, но как правильно осуществить эту продажу, никто не знает» – подытожил С. Арбузов

(УРА-Информ (<http://ura-inform.com>). – 2011. – 1.03).

***

Причин для резких колебаний курса гривны нет. Об этом заявил независимый эксперт финансового рынка А. Войтенко.

По его словам, финансовый рынок, как правило, очень спокойно воспринимает заявления политиков и чиновников на высшем уровне и готов принимать к рассмотрению только прямые цифры. Таковыми являются данные по торговому балансу и по инфляции.

«Это то, что может влиять в долгосрочной перспективе на курс гривны. Я соглашусь с тем, что причин для резких колебаний нет, но я уверен в том, что те годы и месяцы стабильности должны быть потрачены с пользой для рынка и обеспечения доверия к национальной валюте», – сказал А. Войтенко (*Перший Діловий Телеканал (<http://fbc.net.ua>). – 2011. – 1.03).*

***

Американська торгівельна палата в Україні вважає, що прийняття змін до закону «Про державну підтримку сільського господарства України», запропонованих законопроектом № 8053, може призвести до економічної ізоляції України. Про це йдеться у листі АТП до Президента України від 23 лютого 2011 р.

Автори листа звертають увагу на те, що запропоновані зміни передбачають запровадження державної монополії на експорт харчових та сільгосппродуктів, і просять Президента В. Януковича втрутитися у ситуацію.

У листі наголошується, що у разі прийняття запропонованих законопроектом змін виробники сільгосппродукції та визначені державою компанії-агенти будуть наділені виключним правом здійснювати експорт харчових продуктів та сільськогосподарських товарів. У АТП зазначають, що прийняття змін до закону фактично призведе до встановлення контролю держави над зерновим ринком.

Окрім погіршення репутації України і завдання фінансових та комерційних збитків, ці правові кроки, вважають в АТП, будуть суперечити низці законів та юридичним зобов'язанням щодо підтримки вільної торгівлі та іноземних інвестицій, які наша країна взяла на себе у рамках СОТ та інших міжнародних і двосторонніх договорів.

Оскільки запропонований законопроект має пройти експертну оцінку уряду України, перш ніж його буде передано у Верховну Раду на розгляд і прийнято, члени Палати наголошують, що Кабінет Міністрів повинен виступити проти прийняття запропонованих поправок.

Примусове зниження цін на внутрішньому ринку з боку монополіста-експортера, вважають у АТП, може завдати збитків фермерам та сільгоспвиробникам, поставити під загрозу ліквідації кілька тисяч підприємств, які займаються виробництвом та експортом сільгосппродукції, оскільки вони не зможуть продавати свою продукцію за

справедливими цінами.

Крім того, застерігають у АТП, можливе закриття бізнесових операцій, що здійснюються основними іноземними інвесторами, аж до їх виходу з українського ринку; створиться критична ситуація з надходженням нових іноземних та вітчизняних інвестицій у розвиток інфраструктури сільського господарства і харчової промисловості; проти держави Україна можуть бути подані багатомільярдні міжнародні позови у зв'язку з втратою інвестицій і доходів.

АТП звертається до В. Януковича з проханням «докласти всіх можливих зусиль задля дотримання законності, недопущення подальшої монополізації аграрного сектора, зростання витрат сільськогосподарських виробників та, в кінцевому підсумку, економічної ізоляції України».

Водночас АТП засвідчує готовність до подальшої співпраці з керівництвом України у забезпеченні дотримання принципів вільного ринку в аграрному секторі. Лист надіслано від імені Ради директорів Американської торгівельної палати в Україні та компаній – членів АТП (*Економічна правда* (www.epravda.com.ua). – 2011. – 28.02).